

VIATGE A MELÒNIA

Guia didàctica

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

FITXA TÈCNICA

Títol original: Resan till Melonia**Nacionalitat:** Sueca**Director:** Per Ahlin**Argument i guió:** Per Ahlin, Karl Rasmussen**Dibuix:** Per Ahlin**Música:** Björn Isfält**Producció:** Swedish Film Institute

Dibuixos animats en color

Durada: 104 minuts**Versió catalana:** Albert Jané

A QUI ES POT ADREÇAR

A partir del cicle mitjà de primària

SINOPSI ARGUMENTAL

Una tempesta llança a l'illa de Melònia -on viuen Pròsper i la seva filla Miranda- tots els passatgers i tripulants d'un vaixell entre els quals hi ha: el jove Ferran, fugitiu de l'illa de Plutònia, i els indignes Baconet i Baconàs que han projectat per a la paradisiaca Melònia el mateix trist destí a què han reduït Plutònia...

TEMA PRINCIPAL I POSSIBLES SUBTEMES QUE PLANTEJA LA PEL·LÍCULA

El tema principal de la pel·lícula és la llibertat. Tan antic i actual alhora, el tema és presentat d'una manera amena ja que la realitat és amanida amb una dosi de fantasia, uns poders «màgics» que, qui més qui menys, tots desitjaríem tenir.

Al voltant d'aquest gran tema trobem plantejades d'altres qüestions, també molt actuals com: la contaminació, el poder destructor dels opressors, l'abolició de tots els valors culturals, el «robotisme» a què pot ser conduït l'home quan se'l priva de les seves llibertats més fonamentals, entre d'altres.

OBJECTIUS FORMATIUS

El visionat d'aquesta pel·lícula ens pot ser útil per assolir alguns dels objectius següents:

- Treballar els valors entorn de la llibertat de les persones. Contraposar-ho a l'esclavatge a què estan sotmeses quan no hi ha llibertat (a la pel·lícula un grup de nois són obligats a treballar a les indústries de material de guerra).
- Reflexionar sobre les actituds humanes dels opressors; quins valors tenen; què és el que volen aconseguir; com són vistos pels seus oprimits.
- Comentar les conseqüències que pot tenir (la destrucció total), l'ansia del poder (els protagonistes «dolents» volen fer-se els amos del món).
- Analitzar com una mateixa cosa, en aquest cas l'elixir màgic, en diferents mans, l'ús que se'n fa.

Altres objectius els podem relacionar més clarament amb els subtemes destacats:

- Respectar el medi ambient, no contaminar l'aigua (amb els residus industrials) ni l'aire (amb la fumera de les xemeneies).
- Valorar la pròpia existència, veient que l'inconformisme sense motiu pot portar malestar (paper que fa l'hortolà, que és lliure però no n'és conscient i s'amarga la vida).

CONTINGUTS QUE ES PODEN TREBALLAR

Aquesta pel·lícula és indicada per introduir de manera entenedora conceptes com la llibertat, l'opressió, la destrucció a què pot portar l'abús de poder.

El bloc fonamental que es pot treballar és el respecte i la defensa de les llibertats humanes.

Un altre bloc de continguts, molt relacionat amb l'anterior, és tot el tema de les guerres. Les fàbriques de l'illa de Plutònia són d'armes. Un dels personatges dolents arriba a dir la següent frase: «Sense bombes no hi ha futur».

D'altres continguts que es poden treballar estan relacionats amb l'àrea de llengua, en concret el tema del teatre, ja que la pel·lícula està basada en l'obra de William Shakespeare *La tempesta*, escrita en cinc actes i on es fa una al·lusió clara.

ACTIVITATS I METODOLOGIA

1. Motivació inicial

Abans de veure la pel·lícula seria convenient que els alumnes investiguessin sobre qui va ser aquest escriptor, William Shakespeare, i sobre la seva obra i, en concret, sobre *La tempesta*.

2. Després de veure la pel·lícula

Què passa

Hem d'intentar que els alumnes siguin capaços de resumir en poques paraules l'argument de la pel·lícula.

És una activitat difícil per als nois i les noies, perquè encara no saben trobar els fets principals d'una narració i separar-los dels secundaris, per la qual cosa suggerim que l'enfocament d'aquesta activitat sigui precisament arribar a fer aquesta distinció:

- Quines coses de les que passen són molt importants i si no haguessin passat la història seria diferent.
- Quines coses de les que passen no són gaire importants i si no passessin la història no es modificaria.

Així, fent la llista de les coses molt importants podrem obtenir el resum de l'argument de la pel·lícula.

A qui passa

D'entrada tenim dos grups de personatges molt marcats per una tipologia bastant plana: els bons i els dolents, amb unes diferències peculiars dins de cada un dels grups, sobretot dins dels bons.

Es poden realitzar activitats orals que ens ajudin a definir cada un d'aquests personatges de manera que busquem els adjectius precisos que ens ajudin a fer el seu retrat. Igualment podem parlar dels valors que mostren cadascun dels personatges.

Un possible llistat dels personatges fóra el següent:

- En Baconet i Baconàs, que són un parell de personatges sense escrúpols i que estan dominats per l'afany de poder.
- En Pròsper, encantador i despistat.
- Miranda i Ferran, que són els protagonistes principals, alhora que són el lligam entre els dos mons.
- L'ocellàs Ariel, que encarna l'esperit gentil.
- El monstre Caliban, feixuc i resignat, que aconsegueix les funcions d'hortolà.
- En Guillem, el poeta apassionat pel teatre.

On passa

Caldrà que els alumnes descobreixin els diferents espais escènics on se situen els moments clau de l'acció i intentin definir les característiques d'aquests espais, oralment o mitjançant dibuixos.

Hi ha dos espais, iguals quant a geografia, són dues illes, però totalment oposats quant al seu inte-

rior:

- *Plutònia*: Grisa, bruta i contaminada. «Feia temps que havien exterminat tots els animals», és alguna de les frases que surt a la pel·lícula fent referència a l'illa.
- *Melònia*: Un petit paradís on l'aire és net i l'aigua clara i transparent, on creixen els arbres i canten els ocells. «Aquí és diferent, aquí pots fer el que vulguis», és també una de les frases que surten i fan referència a aquesta illa.

Com passa

Per explicar la història és molt important el paper que juga la música i el magnífic doblatge, incloent-hi les cançons finals, amb l'himne triomfal del viatge a l'illa de Melònia, a bord d'un prodigiós teatre flotant.

Cal remarcar el tractament que es fa en la pel·lícula de la fantasia. El poder de l'elixir màgic que multiplica d'una manera increïble la potència de les coses. Element utilitzat per introduir l'ètica en l'ús de les coses. «Tot pot ser bo o dolent, depèn de l'ús que se'n faci», podria ser el missatge d'aquest aspecte.

La pel·lícula acaba amb el missatge ja esperat en certa forma, els dolents cauen víctimes de la seva pròpia ambició.

3. Relacions que es poden establir

Podem establir moltes relacions entre els temes que es plantegen a la pel·lícula i la vida real.

Per desgràcia les notícies actuals ens parlen de:

- guerres en algun lloc del planeta
- manca de llibertat de les persones, a d'altres llocs
- indústries que contaminen, etc.

4. Activitats de creació i recreació a partir de la pel·lícula.

La pel·lícula ens suggereix fer tot un treball que es pot resumir, breument, en els punts següents:

- Es pot parlar també del teatre, dels escriptors, etc.
- Realitzar una sortida al teatre i analitzar tots els seus apartats.
- Preparar i fer una petita representació, etc.

ALTRES SUGGERIMENTS

En aquest bloc volem fer un apunt de possibles subtemes que es poden treballar a partir de la pel·lícula.

Es podria fer un treball de llengua a partir de totes les frases remarcables que surten a la pel·lícula, algunes ja les hem citades en els diferents apartats, però un visionat fet amb aquesta finalitat ens donaria un material més complet.

El missatge final de la pel·lícula pot donar peu a fer un treball molt exhaustiu i monogràfic sobre el concepte de la llibertat. És significatiu el que passa i diuen en els últims moments: «Ara és igual, perquè tots ja són lliures» (fent referència als poders màgics de Miranda), «A Melònia també es plora algun dia», «No tot és alegria», etc. Analitzant aquestes frases es pot ajudar l'alumne, perquè entengui millor quin és l'autèntic sentit de la llibertat, en definitiva, el sentit real de la vida.

Carme Ribes i Llordès